

Vision 2030/Stockholms utvecklingsområden

För förverkligande av den framtidsbild som tecknas i Stockholms Vision 2030 är exploateringsnämndens medverkan viktig. De projekt som ingår i denna lägesredovisning över det framtida bostadsbyggandet i Stockholm sammanfaller till stor del med de projekt som ingår i Vision 2030.

Redovisningen omfattar projekt på kort och lång sikt. Planerings- eller genomförandeläge visas över utbyggnadsområden för totalt ca 70 000 nya lägenheter och för ett betydande tillskott av nya arbetsplatser i Stockholm fram till år 2030.

Konjunkturer, efterfrågan och ekonomiska förutsättningar avgör i vilken takt och vid vilken tidpunkt de olika projekten aktualiseras. Erfarenheten visar, att all planerad nybyggnation av olika skäl inte kan fullföljas, varför en viss marginal är nödvändig.

Innehåll

Hagastaden	2
Norra Djurgårdsstaden	2
Hammarby Sjöstad	4
Kista	4
Bromsten	5
Järvalyftet	5
Lövsta	7
Vision Bällstaviken	7
Alvik	8
Västra Kungsholmen/Lindhagen	8
Marieberg	9
Valhallavägen	9
Västra City	10
Årstadal-Liljeholmstorget	10
Telefonplan	11
Bredäng-Sätra-Skärholmen-Vårberg	11
Söderstaden: Gullmarsplan-Slakthusområdet	11
Årstafältet	12
Årstastråket	12
Örby-Huddingevägen	12
Rågsved	12
Larsboda Strand	13
Bagarmossen	13
Skarpa by	13
Skrubba-Skrubbatriangeln	13
Magelungens norra strand	13

Hagastaden

Den nya stadsdelen som planeras i området kring Norra Station och Karolinska är ett betydelsefullt tillväxtprojekt för stockholmsregionen. Stadens kvaliteter förenas med världsledande forskning, företagande och boende. Projektet berör två kommuner, Stockholm och Solna. Andra stora intressenter i projektet är Stockholms läns landsting (SLL), Akademiska Hus, Karolinska Institutet, Stockholm Science City, Trafikverket och SL. Inom Karolinska sjukhusets område planerar SLL en utbyggnad av nytt universitetssjukhus samt en exploatering som avses ske samordnat med Stockholms utbyggnad av Norra Station.

Beslut om en fördjupad översiktsplan fattades av Stockholms respektive Solna kommunfullmäktige under 2008. Stadsutveckling i full skala inom området förutsätter en överdäckning av E4/E20 och Värtabanan. Den första detaljplanen för området antogs av kommunfullmäktige i mars 2010. Planområdet omfattar den centrala delen av området norr om Norra Stationsgatan, från ett kvarter väster om Solnabron fram till Norrtullsplatsen. Hur kollektivtrafikförsörjningen till området kommer att utformas är under utredning.

För hela utvecklingsområdet på Stockholmsidan planeras för drygt 3 000 lägenheter och 13 000 nya arbetsplatser. Projektet har genomförandemässigt en viktig koppling till projekt Norra länken eftersom stora delar av överdäckningen behöver vara färdig då Norra länken öppnas för trafik 2015.

Markanvisning till fem byggherrar för ca 875 bostadslägenheter i etapp 1 beslutades i exploateringsnämnden i augusti 2007. Markanvisning av de första kommersiella byggrätterna gjordes i början av 2008. Markanvisningar för ytterligare drygt 50 000 kvm för kommersiellt ändamål, delvis för verksamheter med inriktning för life science, gjordes i slutet av 2009.

Kommunfullmäktige fattade genomförandebeslut för Hagastaden i mars 2010.

En temporär Solnabro togs i trafik augusti 2011 samtidigt som rivning av befintlig Solnabro påbörjades. Byggstart för vägtunnlarna skedde hösten 2011. Hösten 2011 påbörjades byggnation av det första kommersiella kvarteret.

Läs mer på www.stockholm.se/hagastaden

Norra Djurgårdsstaden

Hösten 2001 redovisades program för Hjorthagen-Värtahamnen-Frihamnen-Loudden, numera benämnt Norra Djurgårdsstaden, som visade på en möjlig utbyggnad av ca 10 000 lägenheter och 30 000 arbetsplatser på mark som staden äger.

I Hjorthagen har två detaljplaner om totalt ca 2 000 lägenheter vunnit laga kraft och infrastrukturutbyggnad påbörjades hösten 2010. Gastillverkningen är avvecklad och de första boende förväntas flytta in slutet av 2012. För att

klargöra möjlig användning av den äldre gasverksbebyggelsen har en programutredning påbörjats.

I arbetet med gasverksområdet innefattas att studera möjligheterna till ett scen-kulturkluster. Utredningsbeslut om kulturkluster kring gasklockorna i Norra Djurgårdsstaden beslutades av fastighetsnämnden och exploateringsnämnden i mars 2011. En direktanvisning för ca 400 lägenheter i en hög symbolbyggnad har gjorts för gasklocka 3 och 4. Detaljplanen för gasklocka 3 och 4 har varit på samråd. Markanvisning av detaljplan för området ”Norra 2”, 560 lägenheter, beslutades i december 2009 och planen har varit på samråd maj-juni 2011. Byggstart planeras under första kvartalet 2014. Markanvisning omfattande ca 300 lägenheter för studentbostäder, hyresrätter, bostadsrätter samt butikslokal i Ångsbotten beslutades i oktober 2011. Resterande ca 2 000 lägenheterna kommer att markanvisas etappvis framöver kopplat till kommande detaljplaner och utbyggnad av infrastruktur. Ambitionen är att hålla en jämn utbyggnadstakt och en blandad bebyggelse.

Kommunfullmäktige beslutade i oktober 2009 att Norra Djurgårdsstaden ska utgöra ett särskilt miljöprofilerat stadsutvecklingsområde. Exploateringskontoret har tillsammans med berörda förvaltningar och bolag inrättat en styrgrupp och tagit fram ett övergripande miljöprogram som kommunfullmäktige godkände i november 2010. Miljöprofileringen genererar stort intresse, såväl från Sverige som internationellt. Ett särskilt delprojekt, Norra Djurgårdsstaden Innovation, är inrättat för att driva FOU-projekt och marknadsföra hållbart stadsbyggande med bäring på Norra Djurgårdsstaden.

Bebyggelse med blandad användning planeras i Södra Värtahamnen. Här ska klarläggas hur bostäder och hamn kan samutvecklas på ett bra sätt. Beslut om markanvisningar för några delar har fattats. I maj 2011 beslutade exploateringsnämnden att markanvisa ca 100 000 kvm till kontor i Södra Värtahamnen. Markområden för bostadsändamål och kommersiell användning finns kvar att anvisa. Programarbete för Södra Värtahamnen kommer på samråd i december 2011.

Kommunfullmäktige har beslutat om stadens hamnstrategi. Den del av hamnvisionen som ligger först i planeringen är området vid Värtaterminalen där piren och hamnbassängen föreslås fyllas ut för att skapa nya hamnytor. Detaljplanen för Värtapiren vann laga kraft i november 2010. Exploateringsnämnden beslutade för sin del om genomförandebeslut för den nya Värtapiren i december 2009. Miljööverdomstolen har prövat Stockholms Hamn AB:s överklagan av ansökan om vattenverksamhet och förändrad hamnverksamhet i februari 2011. Miljööverdomstolen gav i dom den 19 april 2011 sitt godkännande till utbyggnaden av Värtapiren. Exploateringskontoret kommer under våren 2012 lämna förslag till genomförandebeslut till exploateringsnämnden.

Övriga stora planerings- och genomförandefrågor berör främst kvarteret Valparaiso, Värtabanan, utbyggnaden av Norra länken och trafikplats Värtan, Spårväg Citys dragning genom området för ihopkoppling med Lidingöbanan i

Ropsten, oljedepåerna i Loudden och omvandling av områden för energiproduktion i Energihamnen och på Värtaverket.

Läs mer på www.stockholm.se/norradjurgardsstaden eller www.stockholmroyalseaport.com

Hammarby Sjöstad

Utbyggnaden av Hammarby Sjöstad pågår sedan drygt 10 år. Till och med juni 2011 har ca 8 400 bostäder färdigställts och ca 19 300 personer bor idag i området.

Inom Hammarby Sjöstad pågår flera projekt och byggaktiviteten är hög. Det största pågående projektet är första etappen av Henriksdalshamnen med ca 870 lägenheter. Projektet byggs successivt och är helt klart under 2013.

Inom västra delen av Hammarby Gård planeras 165 lägenheter och ca 36 000 kvm kommersiella lokaler på privat mark. Planarbete pågår i kvarteret Fredriksdal för ca 380 lägenheter på privat mark samt bussdepå för SL och kontor. Exploateringsnämnden beslutade i mars 2011 för sin del om genomförande av exploatering inom Fredriksdal. Planarbete pågår för ytterligare ca 500 lägenheter på i huvudsak privatägd mark inom kvarteren Påsen och Godsvagnen.

Ca 1 500 lägenheter planeras att byggas i anslutning till infrastrukturprojektet Danvikslösen. Under 2011 har kontoret medverkat i SL:s utredningsarbete för att förbättra kollektivtrafiken för sydostsektorn. Byggstart för infrastrukturen i projektet kan tidigast ske under 2015. Byggstart för återstående bostäder kan ske först 2017.

Läs mer om Hammarby Sjöstad på www.stockholm.se/hammarbysjostad

Kista

Det nya gatunätet, som är en viktig steg i genomförandet av framtidsvisionen Kista Science City färdigställdes under 2011. Den nya stadsdelen, som utgörs av markområdet norr om Kista Företagsområde mellan E4 och Hanstavägen, kommer att inrymma ca 3 000 lägenheter. Stadsdelen kommer även att kunna inrymma 100 000-150 000 kvm BTA kontor så snart befintligt högspänningsstråk utmed E4 tagits ur bruk.

Den första etapputbyggnaden av bostäderna i stadsdelen xx påbörjades vid Kista Gård hösten 2009 med 450 lägenheter av vilka inflyttning skett i drygt 300 lägenheter under 2011. Invid de nya bostäderna och den gamla bebyggelsen vid Kista Gård byggs en ny stadsdelspark, som färdigställs under 2012. Den gamla bebyggelsen kommer att ligga inne i den nya parken, som blir en viktig mötesplats för de boende och verksamma i Kista. Den gamla huvudbyggnaden planeras för att användas som gästgiveri. Under 2011 påbörjades planarbetet för ytterligare ca 400 lägenheter vid Kista Gård

Under 2012 påbörjas utbyggnaden av ca 170 radhus vid Kistahöjden. Samtidigt påbörjas programarbetet för Kista Äng för ca 600 lägenheter samt en skola på det tidigare idrottsplatsområdet där provisoriska studentbostäder idag finns uppställda.

Strax norr om Kista Företagsområde, i mötet mot det nya bostadsområdet, påbörjades under hösten 2011 utbyggnaden av det s.k. NOD-projektet med bland annat Stockholms universitet som hyresgäst.

Under 2011 färdigställdes Arne Beurlings Torg och den 33 våningar och 120 m höga hotell- och kontorsbyggnaden Victoria Tower.

Under 2011 beräknas detaljplanen för bostadsprojektet Kista Torn bli antagen. Projektet omfattar totalt ca 300 lägenheter i två byggnader om 18 respektive 30 våningar och beräknas byggstarta under 2012.

Läs mer på www.stockholm.se/Fristaende-webbplatser/Fackforvaltningssajter/Exploateringskontoret/Ovriga-byggprojekt-i-Vasterort/Kista-Science-City/

Bromsten

Kommunfullmäktige beslutade i november 2010 om reviderat inriktningsbeslut för fortsatt utredning av förutsättningarna för exploatering inom Bromstens industriområde. Kontoret bedömer att förslag till genomförandebeslut för etapp 1 kan presenteras för exploateringsnämnden under kvartal 2 2012.

Väster om Ulvsundaleden och Rissne gård, finns ett markområde ”Bromstensgluggen” som kan inrymma minst 300 lägenheter samt skärmande kontorsbebyggelse eller motsvarande. Genom området löper Svenska Kraftnäts och Fortums högspänningsledningar på höga stolpar. Båda ledningarna ingår i Stockholms Strömprojektet som syftar till att avveckla eller markförlägga ca 150 km kraftledningar inom ca 15 kommuner.

Järvalyftet

Kommunfullmäktige godkände i april 2009 Vision Järva 2030, Järvalyftet.

Vision Järva 2030 har tagits fram inom ramen för Järvalyftet som innefattar fyra delområden:

- Bra boende och mer varierad stadsmiljö
- Trygghet i vardagen
- Stärkt utbildning och bättre språkundervisning
- Fler jobb och ökat företagande

Exploateringskontoret arbetar tillsammans med stadsledningskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och de kommunala bostadsbolagen med delområde 1, Bra boende och mer varierad stadsmiljö.

Inom Järvalyftets ram, exklusive Kista, beräknas i dagsläget ca 2 000 lägenheter och ca 10 000 kvm lokaler att kunna byggas. Av dessa tänkbara lägenheter finns inriktnings- eller genomförandebeslut för ca 1 600 lägenheter.

Rinkebystråket

En del av Rinkebystråket planeras att rustas upp och nya gång- och cykelbroar kommer att ersätta de gamla. AB Familjebostäder planerar att bygga butiker, ca 4 000 kvm, utmed Rinkebystråket och ansvarar även för finansieringen av upprustningen av gatan. Familjebostäder har beställt detaljplan för genomförande av detta. Exploateringskontoret ska genomföra projektering, upphandling och genomförande av ombyggnad av gatuarbeten m.m. Planerad byggstart 2013.

Överdäckningen av E18

I samband med pågående utbyggnad av E18, som beräknas bli klar i slutet av år 2014, planeras trafikleden att överdäckas på två sträckor om vardera 300 meter i höjd med Tensta och Rinkeby. Beslut om att genomföra överdäckningarna togs av kommunfullmäktige 2003.

Exploateringsnämnden beslutade 2006 om markanvisning på överdäckningen vid Rinkeby. Under 2009 beslutade nämnden att förlänga markanvisningen i Rinkeby, som nu omfattar 330 lägenheter, samt att markanvisa ca 250 lägenheter på överdäckningen i Tensta. Båda projekten ska utformas med stadsmässiga kvaliteter. Tillgängligheten till Järvafältet ska förbättras. Länsstyrelsen har 2010 sagt nej till att bygga på däckan, tunnelkonstruktionen, av säkerhetsskäl. En ny riskanalys har genomförts för placering av bostadshus intill tunneln i stället för ovanpå tunneln. Detaljplanearbetet för bebyggelse intill överdäckningen i Rinkeby återupptogs i början av 2011 och beträffande Tensta startar arbetet vid årsskiftet 2011/12. Tidigast byggstart för Rinkeby är andra halvåret 2014 och för Tensta första halvåret 2015, enligt Trafikverkets tidplan.

Rinkebyallé och bro till Stora Ursvik

Exploateringsnämnden har den 29 september 2011 fattat inriktningsbeslut för ombyggnad av Rinkeby Allé. Markanvisning har skett till AB Svenska Bostäder för 70 nya lägenheter. Minst 250 lägenheter kan tillkomma utefter Rinkeby Allé inom en tioårsperiod.

Exploateringsnämnden beslutade den 29 september 2011 att ge kontoret i uppdrag att fortsätta utredningen om bro mellan Rinkeby och Stora Ursvik och gav kontoret i uppdrag att genomföra föreberedande arbeten som brofundament m.m. under 2012 inom Trafikverkets arbetsområde för ombyggnad av E18. Resterande delar av bron kan påbörjas hösten 2013. Ett program för bron ska tas fram tillsammans med Sundbybergs kommun.

Spånga Gärde

En förbindelseväg mellan Tensta och Rinkeby planeras. I samband med detta skulle 100-200 lägenheter kunna tillkomma i främst radhus. Ett förslag till program kommer att presenteras tidigast under våren 2012.

Husby och Akalla

För Husby och Akalla arbetas s.k. strukturplaner fram för att klargöra vad som kan förbättra dessa stadsdelar när det gäller gatustrukturer, centrumfunktioner, parker och nyexploatering. För Husby skulle 500-1 000 nya lägenheter kunna tillkomma om förslaget till strukturplan genomförs. Exploateringsnämnden har i augusti 2011 besvarat stadsbyggnadsnämndens remiss om förslag till strukturplan för Husby och gav kontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för gatuombyggnader och bostadsbebyggelse inom Husby. Under våren 2012 förväntas förslaget om strukturplan för Husby att behandlas av stadsbyggnadsnämnden och kommunfullmäktige. Därefter kan arbetet med markanvisningar och detaljplaner påbörjas. Byggnad av Kista Allégata kan påbörjas 2014-15.

Förslaget till Akalla strukturplan har godkänts av styrgruppen för Järvalyftet och planeras att gå ut på remiss under 2012.

Läs mer på www.stockholm.se/jarvalyftet

Lövsta

Exploateringsnämnden godkände i juni 2011 intentionsavtal med AB Fortum Värme om utredning av förutsättningarna för anläggning av en ny energianläggning i Lövsta och avveckling av Hässelbyverket i Hässelby Strand. Nämnden gav även exploateringskontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för bostadsbebyggelse i Hässelby Strand på platsen för nuvarande Hässelbyverket. Det f.d. sopstationsområdet i Lövsta är ca 30 hektar och i översiktsplanen utlagt som område för kommunalteknisk verksamhet. Området arrenderas nu av trafik- och renhållningsnämnden och används för bland annat en återvinningscentral.

I budget 2012 anges att ett arbete för att inrätta ett naturreservat i Kyrkhamnska påbörjas under 2012. Då Lövsta är ett av de få kvarvarande större markområdena i ytterstaden är det viktigt att planering utförs så mark även reserveras för eventuell framtida bostadsbebyggelse.

Exploateringsnämnden fattade utredningsbeslut i mars 2011 om utbyggnad av bostäder i Riddersvik, som ligger vid Lövstavägen i västra delen av Hässelby Villastad. Det aktuella utredningsområdet utgörs bland annat av den f.d. trädskolan. Verksamheten vid Riddersviks trädskola avvecklades efter beslut i exploateringsnämnden i januari 2008.

Vision Bällstaviken

Vision Bällstaviken är ett samarbetsprojekt mellan Stockholm, Sundbyberg och Solna. På Stockholms sida utgörs visionen främst av projekten Annedal och Ulvsunda Industriområde.

Ulvsunda industriområde

I Promenadstaden, Översiktsplan för Stockholm pekas Ulvsunda industriområde ut som ett nytt stadsutvecklingsområde, som ska utvecklas till en tät och levande stadsbyggd med stort inslag av bostäder. Ulvsunda

industriområde avgränsas av Bällstaviken i norr och av Ulvsundavägen i söder.

Start-PM för programarbete och utredning för en blandad stadsbebyggelse för ca 3 500 lägenheter beslutades av exploateringsnämnden i december 2008 och av stadsbyggnadsnämnden i januari 2009. Programarbetet beräknas färdigställas under början av 2012 med ett programsamråd under våren 2012.

Annedal

Längs med Bällstaån med närhet till Sundbybergs centrum skapas en attraktiv stadsdel innehållande ca 2 700 lägenheter. Sju detaljplaner har tagits fram och vunnit laga kraft och en åttonde beräknas vinna laga kraft under hösten 2011.

Tjugo byggbolag är inblandade i projektet där också en helt ny stadsstruktur av gator, parker, en ny grundskola och ett antal nya förskolor ska byggas. Bällstaån har breddats och bryggor har anlagts. Den första etappens bostäder är under produktion och de kommande etapperna är i startgroparna för bostadsproduktion eller markberedning. En av stadsdelens nya parker, Lönnebergaparken, färdigställdes i augusti 2011. Första inflyttning i Annedal skedde i februari 2011 och vid september månads utgång var ca 250 lägenheter inflyttade. Hela Annedal beräknas vara färdigbyggt under 2015/2016. Annedal kommer att vara värd för en bostadsutställning i augusti 2012 arrangerad av Stockholms Byggmästareförening tillsammans med Stockholm och Sundbyberg.

Norra Mariehäll

Ytterligare ca 600 lägenheter planeras att uppföras i Norra Mariehäll. Tre detaljplaner är under framtagande och byggstart för dessa lägenheter planeras till 2012.

Alvik

Området för den nuvarande buss- och spårvagnsdepån i Alvik (kvarteret Akka) med kringområden har ett strategiskt och attraktivt läge och kan utvecklas med bland annat bostäder. Flera olika utbyggnadsalternativ studeras. Omfattningen av exploateringen varierar mellan 500-1 500 lägenheter. Programarbete påbörjas troligen under hösten 2011.

Kommunfullmäktige och SL/Stockholms läns landsting har under våren 2009 träffat ett avtal som reglerar förutsättningarna för den nya depån i Ulvsunda som ska ersätta den befintliga depån i kvarteret Akka. Detaljplanearbetet för den nya depån pågår. Depån beräknas stå färdig under 2013.

Totalt planeras för ca 250 lägenheter utefter Gustavslundsvägen. Byggstart för första etappen om ca 40 lägenheter planeras påbörjas under våren 2012.

Västra Kungsholmen/Lindhagen

På västra Kungsholmen pågår omvandlingen av en del av Stockholms innerstad.

Via Lindhagensgatan, som omvandlas till esplanad, binds stadsdelen samman med kvarterstaden runt Fridhemsplan. Programmet för området ger möjlighet att under en 10-årsperiod bygga en ny stadsdel med bostäder och lokaler, en ny stadsdelspark, flera andra parker, ett nytt torg samt att bygga om och rusta upp det befintliga gatunätet. Hittills till och med 2011 har ca 1 600 lägenheter färdigställts för inflyttning. Ytterligare ca 2 300 lägenheter beräknas bli färdigställda under 2012-2015.

Lindhagensgatans första två etapper av tre är klara och slutredovisades under 2007. Arbetena med de stora grundläggningsarbetena i Ulvsundasjön för Hornsbergs strandpark är avslutade.

Största delen av den mark som är avsedd för bebyggelse och som staden äger är markanvisad. Ett programarbete avseende S:t Göransområdet planeras tillsammans med Locum AB. Nya projekt uppstår inom stadsutvecklingsområdet när fastighetsägare säljer och utvecklar fastigheter.

Kommunal service som förskolor, skolor m.m. planeras i samarbete med Kungsholmens stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltningen och SISAB. En ny idrottshall planeras tillsammans med idrottsförvaltningen och intressenter. Tillsammans med SL avser staden flytta Hornsbergs bussdepå till att ligga under Kristinebergs IP. Planarbete för detta pågår. Trafikverket och staden planerar för en ombyggnad av Kristinebergsmotet, trafikplatsen som knyter samman Lindhagensgatan med Essingeleden. Kommunfullmäktige beslutade i juni 2011 att godkänna genomförandeavtal mellan staden och Trafikverket om ombyggnad av trafikplats Lindhagensgatan.

Fullt utbyggt ca 2020 omfattar området drygt 5 300 nya lägenheter och ca 300 000 kvm lokaler.

Läs mer på www.stockholm.se/lindhagen

Marieberg

Programarbete för Marieberg är påbörjat, Stadsbyggnadsnämnden godkände start-pm i juni 2011. Programområdet innehåller hela Marieberg och kommer resultera i flera delprojekt. För att skapa en mer levande stadsdel och komma åt byggbar mark planeras större gatuombyggnader, däribland Västerbroplan och delar av Gjörwellsgatan och Rålambsvägen. En tidig uppskattning från stadsbyggnadskontoret är att området kan inrymma 500-1 000 nya lägenheter och nya lokaler. De första nya lägenheterna inom programområdet kan stå klara 2015.

Valhallavägen

Exploateringskontoret utreder förutsättningarna för en exploatering av ett område utmed Valhallavägens östra sida som sträcker sig från korsningen Valhallavägen/Körsbärsvägen fram till Roslagstull. När Norra länken färdigställs 2015 kommer trafikmängden att minska utmed den aktuella delen av Valhallavägen. Detta möjliggör en utveckling av området som bedöms kunna inrymma bostäder i storleksordningen 500-800 lägenheter. Området har stor potential och ett attraktivt läge. Programarbetet är påbörjat och

detaljplaneprogram väntas vara färdigt under 2012. Markanvisning påbörjas under vintern 2012.

Västra City

Stadens mest centrala utvecklingsområde Västra City har aktualiserats i samband med bland annat bygget av kongresshallen vid f.d. Bangårdsposten samt trafikkontorets utredningar avseende Klarastrandsleden. Med anledning av detta har kontoret tillsammans med stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och Jernhusen, som är huvudsaklig markägare, påbörjat en utredning avseende möjlig användning av området.

Huvudinriktningen för projektet är att omvandla Stockholm C till en modern centralstation i världsklass. Detta innebär även att bangården kan däckas över med bland annat bostadsbebyggelse. Utredningen är i tidigt skede och en eventuell överdäckning bedöms vara möjlig att påbörja först när Citybanan är utbyggd, dvs. tidigast 2017. Delar av bangårdsområdet tros dock kunna exploateras innan dess.

Programsamråd ägde rum hösten 2009. Plansamråd för en första utbyggnadsetapp beräknas kunna äga rum tidigast under 2012. En förutsättning för att området ska kunna däckas över är dock att bangården byggs om. Parallellt med utredningen genomför Trafikverket därför en förstudie för ombyggnad av bangården.

Årstadal-Liljeholmstorget

Årstadalsområdet genomgår en total omdaning under en period på ca 20 år med början 2001. Totalt innehåller utbyggnadsområdet drygt 4 000 planerade lägenheter. Hittills har ca 2 000 lägenheter färdigställts. I samband med utbyggnaden anläggs en ny kajpromenad längs Årstaviken. Under 2011 byggstartade det första av fyra 21-våningshus belägna längs kajpromenaden i delen närmast Årstabron. Utbyggnaden av infrastrukturen i de delar av området som ägs av staden påbörjades 2003 och omfattar bland annat det nya Sjövikstorget vid Årstaviken och en ny tillfart till området.

Stadens arbeten med det nya Liljeholmstorget är i det närmaste färdiga. Liljeholmens tunnelbanestation har byggts över med ett helt nytt stadstorg och kring torget har 325 lägenheter färdigställts. En knutpunkt för kollektivtrafiken har skapats genom att bygga samman tunnelbanestationen med en underjordisk bussterminal och i markplanet ligger en station för tvärbanan. Hösten 2009 öppnade en ny butiksgalleria med ca 30 000 kvm butikslokaler med tillhörande bergrumsgarage med plats för ca 900 bilar. Intill och ovanpå gallerian har ett nytt stadstorg anlagts. Ovanpå gallerian har 75 nya hyresrättslägenheter uppförts. Inflyttningen i de nya hyresrätterna genomfördes i april 2010.

En större omdaning av Södertäljevägen genom centrala Liljeholmen övervägs för att sammanlänka Årstadal med Liljeholmstorget. I södra delen av området, Årstaberg, har en ny pendeltågstation byggts och byggandet av det nya bostadsområdet Sjövikshöjden pågår.

Läs mer på <http://www.stockholm.se/liljeholmsområdet>

Telefonplan

År 2004 antog stadsbyggnadsnämnden ett detaljplaneprogram för utbyggnad av Telefonplansområdet. Området kommer att kunna expandera med ca 2 000 nya bostäder och ca 70 000 kvm ny lokalyta. Staden och övriga dominerande fastighetsägare marknadsför Telefonplansområdet som ett centrum för verksamheter och institutioner knutna till design.

Planläggningen sker i ca 15 olika detaljplaner. Genomförandebeslut för de olika delprojekten fattas löpande. Sju detaljplaner med sammanlagt ca 1 500 lägenheter i ny- och ombyggnation har antagits och vunnit laga kraft. Ca 900 lägenheter är färdigställda och för ca 600 lägenheter har markarbeten eller motsvarande startats. Detaljplaneläggningen av nya kontor har inte påbörjats.

Nya verksamheter och bostäder medför en ökad trafikbelastning varför områdets gatunät rustas upp i olika etapper.

Läs mer på www.stockholm.se/telefonplan

Bredäng-Sätra-Skärholmen-Vårberg

Stadsbyggnadsnämnden har beslutat om ett områdesprogram för stadsdelarna Bredäng-Sätra-Skärholmen-Vårberg där förutsättningarna för områdets utveckling genom ny bostadsbebyggelse, utveckling av verksamheter och utbyggnad av infrastruktur redovisas.

Markanvisningar för sex olika detaljplaneprojekt med sammanlagt ca 600 lägenheter är gjorda, däribland Vårbergsvägen där planläggning för ca 250 lägenheter pågår. Markanvisningar för ytterligare omkring 2 000 lägenheter och upp till 10 ha mark för verksamheter återstår. Stora delar av detta dröjer till efter 2018 då en kraftledning i Bredäng och Sätra planeras tas bort, eller till 2020 när mark som reserverats för byggetablering för Förbifart Stockholm frigörs.

Söderstaden: Gullmarsplan-Slakthusområdet

Gullmarsplan-Globen-Slakthusområdet är i översiktsplanen utpekat som ett stadsutvecklingsområde. Kommunfullmäktige beslutade i juni 2010 om Vision Söderstaden 2030. På sikt kan området utvecklas till en ny och attraktiv stadsdel inom Vision Söderstaden. Inom området söder om Globen pågår bygget av den nya Stockholmsarenan, en multievenemangsarena för som mest ca 40 000 åskådare, uppföras. Ambitionen är att Söderstaden ska utvecklas som en evenemangs- och nöjesknutpunkt men även att området utvecklas med kontor, bostäder och handel.

Exploateringsnämnden fattade i november 2010 utredningsbeslut för slakthusområdet inom Söderstaden.

Årstafältet

Inriktningsbeslut för en ny stadsdel och en stor stadspark har fattats av kommunfullmäktige i september 2010. Planprogrammet som omfattar ca 4 000 nya bostäder, service, skola och arbetsplatser bearbetades under hösten 2010 för att ligga till grund för de första detaljplanerna som kommer att påbörjas under våren 2011. Exploateringsnämnden beslutade om de första markanvisningarna omfattande 835 lägenheter i oktober 2011. Byggstart för de första kvarteren beräknas kunna ske 2014-2015. Utbyggnadstakten blir ca 400 lägenheter per år och hela stadsdelen ska kunna vara utbyggd till år 2030.

Läs mer om projektet på www.stockholm.se/nyaarstafaltet

Årstastråket

Årstastråkets geografiska läge, citynära mellan utvecklingsområdena Liljeholmen/Årstadal och Hammarby Sjöstad/Gullmarsplan, är attraktivt för både boende och vissa verksamheter. Områdena ingår enligt översiktsplan 2010 Promenadstaden i den zon där den centrala staden förutsätts utvidgas och ligger i anslutning till såväl Årstafältet som Söderstaden. Området kompletterar befintliga bostadsområden i Årsta med ny struktur i nya gaturum koncentrerade utefter trafikstråk och knutpunkter.

Projektet omfattar ca 2 000 lägenheter, varav 1 100 redan anvisats på stadens mark. I projektet ingår även ca 200 lägenheter på mark ägd av AB Stockholmshem och 50 lägenheter på privat mark. Planarbete och genomförande är indelat i tre etapper. Den första detaljplanen med ca 400 lägenheter var på samråd i mars 2010. Utställning hölls i juli-augusti 2011. Projektet är tekniskt komplicerat med byggnation i närheten av och genom överdäckning av tvärbanan samt nära Södra länkens berg- och betongtunnlar. Byggstart för den första etappen beräknas kunna ske 2012. Inriktningsbeslutet för Årstastråket fattades av kommunfullmäktige i februari 2011. Förslag till genomförandebeslut för etapp 1 planeras att redovisas till exploateringsnämnden i januari 2012.

Läs mer om projektet på www.stockholm.se/arstastraket

Örby-Huddingevägen

Området invid Huddingevägen mitt emot Älvsjömässan bedöms kunna bebyggas med verksamheter som kontor, konferensverksamhet, service samt ca 500 lägenheter beroende på typ och utformning. Tillsammans med området söder om Brännkyrka kyrka kan ca 1 000 bostäder och kommersiella verksamheter inrymmas. Ett programarbete bedöms kunna påbörjas hösten 2011.

Rågsved

För Rågsveds centrum görs bedömningen att man kan komplettera med 500 lägenheter. I Södra Rågsved är ca 150 lägenheter redan påbörjade och ytterligare ca 200 lägenheter inryms i program- och planarbete. Ytterligare förtätningmöjligheter finns i Snösätra/Rågsveds friområde. På sikt kan ca 1 500 bostäder inrymmas. Exploateringsnämnden gav i oktober 2010

kontoret i uppdrag att fortsätta utredningarna för stråket Högdalen-Farsta och fattade samtidigt beslut om en tidig markreservation i Snösätra. Samråd har genomförts under oktober-november 2011 och ställningstagande planeras till första kvartalet 2012.

Larsboda Strand

Programmet för Larsboda Strand vid Drevviken antogs av stadsbyggnadsnämnden i juni 2010. Programmet föreslår hur nya bostäder, verksamheter och publika miljöer kan bidra till att skapa en attraktiv och trygg stadsdel. En första grov uppskattning visar att området kan inrymma 500 nya lägenheter. Nya detaljplaner för bostäder i området har påbörjats 2011. Kontoret har genomfört en anbudstävling för ett första område i november 2010 och nämnden markanvisade detta område till tre olika byggherrar i januari 2011. Ytterligare ca 265 lägenheter till sju olika byggherrar har markanvisats i augusti 2011.

Bagarmossen

Den kommunala skolverksamheten i Bergholmsskolan avvecklades 2006 och halva skolfastigheten är sedan dess tomställd. För skolfastigheten och intilliggande mark pågår utredningsarbete för att förtäta med ca 300 lägenheter i blandad bebyggelse med flerbostadshus och radhus. Programarbete har påbörjats 2010. Stadsbyggnadsnämnden beslutade i oktober 2011 om start-pm för fortsatt programutredning för Bagarmossen-Skarpnäck.

Skarpa by

I området vid Skarpa by genomförs en successiv rivning av åtta f.d. vårdbyggnader för att ge plats för nya bostäder. Skarpnäcks gård kommer att bevaras, liksom inledningsvis även de befintliga verksamheterna i nuvarande kontors- och industribyggnader. Skarpa by ligger nära Ältasjön, på gränsen till Nackareservatet. Området kommer att kunna ge plats för minst 200-300 nya lägenheter, främst i flerfamiljshus, men även i form av radhus och liknande. Byggstart kan ske tidigast 2013. Skarpa by har goda förutsättningar att bli ett mycket attraktivt bostadsområde, bland annat genom närheten till Nackareservatet. Programarbete påbörjas i början av 2012.

Skrubba-Skrubbatriangeln

De obebyggda delarna av Skrubbatriangeln omfattar ca 350 000 kvm. Det är viktigt att delar av området reserveras för verksamheter då det är ett av de få kvarvarande områdena i Stockholm där det finns utbyggnadsmöjligheter för t.ex. industriverksamhet. Området kan komma att behövas för evakuering av verksamheter från mer centrala delar av Stockholm då dessa avvecklas. Uppskattningsvis kan ca 200 lägenheter och upp till 100 000 kvm för verksamheter inrymmas inom området. Detaljplan för området är beställd och planarbetet kommer att påbörjas under slutet av 2011.

Magelungens norra strand

Ett område för ca 900 lägenheter finns med i programmet för stråket Högdalen-Farsta som kommer upp för ställningstagande i

stadsbyggnadsnämnden våren 2012. Arbetet med markanvisningar och detaljplanearbete kan därefter påbörjas hösten 2012.